

GOTICO-ANTIQUA, PROTO-ROMAN, HYBRID.
15TH CENTURY TYPES BETWEEN GOTHIC AND ROMAN
ATELIER NATIONAL DE RECHERCHE TYPOGRAPHIQUE

RUSCH GOTICO-ANTIQUA 100G
ADOLF RUSCH
STRASBOURG 1470-75

R

N primis deo gratias age:
m⁹ sicut sui ordinis celsitu
do et bñficij ipius multitu
do merec⁹ cui⁹ misericordie
super om̄s prophetas existūt
Et post dicā q⁹ quidā d me
liorib⁹ amicis quos habere
videor (cui i omib⁹ p qb⁹
me deprecat⁹ fuerit satisfa
cere debeo de re quam pos
sum) me rogauit vt ei librū de medicina fa
ciam: eius regulas vniuersales et pticula
res talit cōprehendentē: vt explanatio cuz
breuitate in eo ciungatur. et secūduz plu
rimū afferā qntū est afferendū de declara
tōne in verbis paucis. qđ equidē ocessi .et
mibi placuit vt i primis loquerer de reb⁹
nīb⁹ et vniuersalib⁹ utriusqz ptis medi
cine ·theorice videlicz & ptice Postea uo
loquar de vlib⁹ iudicioz virtutū medici
naz simpliciuz .et post hec de pticularibus
corūdez. deinde loquar de egritudinib⁹ que
in uno quoqz ḡtingunt membro .Prius tñ
incipiā ab anathomia illi⁹ membra et eius
iuuamento . De anathomia em̄ simpliciuz
membroz. & silr iuuamentis in libro pmo
vniuersali iam tunc locutus ero. Cum aut
membra anathomia ḡsumauero in qplib⁹
locis demonstrare incipiā quomō eius ḡser
uetur sanitas . Deinde smone absoluto ostē
dam ei⁹ egritudines vniuersales et causas
& semitas cognoscēdi eas. et vias eas me
dicandi in smone vniusalī . Postq⁹ aut has
res vniūsales expleuero ad egritudines re
dibo pticulares . et in qplib⁹ ear⁹ etiam
demonstrabo i pmis iudiciū vniuersale in
eius diffinitoe et ipius causis et significa
tōibus . Deinde ad iudicia reuertar pticu
laria . Post ostendā reglām vniūsalē in me
dicando . Deinde descendā ad medicandū
pticularit cū vnaquaqz medicina simplici
aut cōposita . Ad illud aut qđ p̄us dicā de
iuuamentis medicinaz simpliciū in egrudi
nibus in libro medicinaz simpliciū in tabu
lis pictis quas bonū est fieri (sicut in disci
pline modo aspicies cū ad ipm puenies) nō
reuertar ad dicendū nisi modicaz rem . De
medicinaz quoqz ḡpositarū (q mibi vide
bun⁹ in antidotario meli⁹ ponēde) iuuam
tis & quō misceant⁹ usz ibi loq dimittam .
Placet autem mibi ut postq⁹ hunc librū

N ppimis deo gratias age
m⁹ sicut sui ordinis celsitu
do et bñficij ipius multitu
do merec⁹ cui⁹ misericordie
superom̄es prophetas existūt
Et post dicā q⁹ quidā d me
liorib⁹ amicis quos habere
videor (cui i omib⁹ p qb⁹
me deprecat⁹ fuerit satisfa
cere debeo de re quam pos
sum) me rogauit vt ei librū de medicina fa
ciam: eius regulas vniuersales et pticula
res talit cōprehendentē: vt explanatio cuz
breuitate in eo ciungatur. et secūduz plu
rimū afferā qntū est afferendū de declara
tōne in verbis paucis. qđ equidē ocessi .et
mibi placuit vt i primis loquerer de reb⁹
nīb⁹ et vniuersalib⁹ utriusqz ptis medi
cine ·theorice videlicz & ptice Postea uo
loquar de vlib⁹ iudicioz virtutū medici
naz simpliciuz .et post hec de pticularibus
corūdez. deinde loquar de egritudinib⁹ que
in uno quoqz ḡtingunt membro .Prius tñ
incipiā ab anathomia illi⁹ membra et eius
iuuamento . De anathomia em̄ simpliciuz
membroz. & silr iuuamentis in libro pmo
vniuersali iam tunc locutus ero. Cum aut
membra anathomia ḡsumauero in qplib⁹
locis demonstrare incipiā quomō eius ḡser
uetur sanitas . Deinde smone absoluto ostē
dam ei⁹ egritudines vniuersales et causas
& semitas cognoscēdi eas. et vias eas me
dicandi in smone vniusalī . Postq⁹ aut has
res vniūsales expleuero ad egritudines re
dibo pticulares . et in qplib⁹ ear⁹ etiam
demonstrabo i pmis iudiciū vniuersales in
eius diffinitoe et ipius causis et significa
tōibus . Deinde ad iudicia reuertar pticu
laria . Post ostendā reglām vniūsalē in me
dicando . Deinde descendā ad medicandū
pticularit cū vna quaqz medicina simplici
aut cōposita . Ad illud aut qđ p̄us dicā de
iuuamentis medicinaz simpliciū in egrudi
nibus in libro medicinaz simpliciū in tabu
lis pictis quas bonū est fieri (sicut in disci
pline modo aspicies cū ad ipm puenies) nō
reuertar ad dicendū nisi modicaz rem . De
medicinaz quoqz ḡpositarū (q mibi vide
bun⁹ in antidotario meli⁹ ponēde) iuuam
tis & quō misceant⁹ usz ibi loq dimittam .
Placet autem mibi ut postq⁹ hunc librū

iuuamento . De anathomia em̄ simpliciuz
membroꝝ . & silr iuuamentis in libro p̄mo
vniversali iam tunc locutus ero . Cum aut̄
membri anathomia ɔfūmauero in ɔplib⁹
locis demonstrare incipiā quomō eius ɔser
uetur sanitas . Deinde ɔmone absoluto ostē

iuuamento . De anathomia em̄ simpliciuz
membroꝝ . & silr iuuamentis in libro p̄mo
vniversali iam tunc locutus ero . Cum aut̄
membri anathomia ɔfūmauero in ɔplib⁹
locis demonstrare incipiā quomō eius ɔser
uetur sanitas . Deinde ɔmone absoluto ostē

À Á Â Ñ Ç Ð Õ È Ë
Ã Ä Å Ç Ñ Ð Õ È Ë

Ӯ Ӯ Ӯ Ӯ Ӯ Ӯ Ӯ Ӯ

N O P p Q R R S S

V V X X Y Z

a b c ð e f g h í j k l m n

o p q r s f t u v x y z

A A B C D D Ð E F
H I K L L M M N N
O P P Q Q Q R R
S S T V V X X Y Z a
â b ß c c c c d ð e e e f
ff g g g g i ï h h í ï m j k l l' m
m n ñ ñ o õ p p p p p p p p
þ þ q q q q q q ð r r r s
r r t t t t t u u u u

A A B C D D Ð E F
H I K L L M M N N
O P P Q Q Q R R
S S T V V X X Y Z a
â b ß c c c c d ð e e e f
ff g g g g i ï h h í ï n j k l l' m
m n ñ ñ o õ p p p p p p p p
þ þ q q q q q q ð r r r s
r r t t t t t u u u u

x y ȝ ȝ & ȝ ȝ . . . : = ()

x y & ȝ ȝ ȝ ȝ . . . : = ()

Non eram nescius Brute cum quae summis īgeniūs exquisitā
taque doctrīna philosophī Graeco sermone tractavissent
ea Latīnis litterīs mandaremus fore ut hīc noster labor in
varias reprehensiones īcurreret. nam quibusdam et iis
quidem non admodum īdoctis totum hoc displicet phi-
losophari. quidam autem non tam id reprehendunt si
remissius agatur sed tantum studiū tamque multam ope-
ram ponendam in eo non arbitrantur. erunt etiam et iis
quidem eruditī Graecis litterīs contemnentes Latīnas qui se
dīcant in Graecis legendis operam malle consumere. pos-
tremo aliquos futuros suspicor qui me ad alias litteras vocent
genus hoc scribendi etsi sit elegans personae tamen et
dignitatis esse negent. Contra quos omnis dicendum bre-
viter existimo. Quamquam philosophiae quidem vītu-
peratoribus satis responsum est eo libro quo a nobis philo-
sophia defensa et collaudata est cum esset accusata et vitupe-
rata ab Hortensio. qui liber cum et tibi probatus videretur et
iis quos ego posse iudicare arbitrarer plura suscepī veri-
tus ne movere hominum studia viderer retinere non posse. Qui
autem si maxime hoc placeat moderatiū tamen id volunt
fieri difficultē quandam temperantiam postulant in eo quod
semel admissum coerceri reprimique non potest ut prope-
modum iustioribus utamur illis qui omnino avocent a philo-
sophia quam his qui rebus īfinitis modum constituant in
reque eo meliore quo maior sit mediocritatem desiderent. Sive
enim ad sapientiam perveniri potest non paranda nobis

solum ea sed fruenda etiam sapientia est sive hoc difficile est
tamen nec modus est ullus īvestigandi veri nisi īveneris
et querendi defatigatio turpis est cum id quod quaeritur sit
pulcherrimum. etenim si delectamur cum scribimus quis est
tam īvidus qui ab eo nos abducat sim laboramus quis est qui
alienae modum statuat īdustriæ nam ut Terentianus Chre-
mes non īhumanus qui novum vīcīnum non vult fodere aut
arare aut aliquid ferre denique non enim illum ab īdustria
sed ab īliberali labore deterret sic isti curiosi quos offendit nos-
ter minime nobis īiucundus labor. is igitur est difficultius
satis facere qui se Latīna scripta dicunt contemnere. in quibus
hoc primum est in quo admirer cur in gravissimis rebus non
delectet eos sermo patrius cum idem fabellas Latīnas ad ver-
bum e Graecis expressas non īvīti legant. quis enim tam ī-
mīcus paene nomīni Romano est qui Ennii Medeam aut Antio-
pam Pacuvii spernat aut reiciat quod se īdem Euripiō
fabulīs delectari dīcat Latīnas litteras oderit Synephebos ego
inquit potius Caeciliī aut Andriam Terentii quam utramque
Menandri legam A quibus tantum dissensio ut cum Sophocles
vel optime scripsérunt Electram tamen male conversam Ati-
lli mīhi legendam putem de quo Lucilius ferreum scriptorem
verum opinor scriptorem tamen ut legendus sit. rudem enim
esse omnino in nostris poetis aut inertissimae segnitiae est aut
fastidii delicatissimi. mīhi quidem nulli satis eruditī videntur
quibus nostra ignota sunt. an tīam ne in nemore nīhilo minus
legimus quam hoc īdem Graecum quae autem de bene beate-

HISTORICAL FORMS
STYLISTIC ALTERNATES

ss01	À	A
ss02	ß	B
ss03	D	D
ss04	Ł	L
ss05	ℳ	M
ss06	N	N
ss07	ƿ	P
ss08	R	R
ss09	S	S
ss10	V	V
ss11	X	X
ss12	ȝ	r
ss13	ſ	s

LATIN ABBREVIATIONS

á	am
þ	bís
ć	cum
č	cra
ð	de
	des
	dícit
	díctus
	dís
	dít
	dum
	undo
é	em
	en
	est
þ	bíc
í	ín
	íní
	ím
	ímu
	íre
	mí
	mín
	ní
	ním
ł	lu
ñ	ul
	men
	mn
	mne
	mní
	mun
	tum
ó	on
	om
	ío
	odo
þ	par

per

p	pro
þ	prop
	prae
	pre
	pu
þ	pra
þ	pur
	put
þþ	papa
þþ	propter
þ	quae
	que
ɸ	quod
ɸ	quodam
ř	er
ť	ter
Ń	tio
Ŗ	tra
ū	um
	un
&	et
ɔ	con
ȝ	et
ȝ	rum
ȝ	us

HISTORICAL LIGATURES
STANDARD LIGATURES

ct	ct
ff	ff
gí	gí
íñ	íñ
ſí	ſí
ſſ	ſſ
ſt	ſt

RUSCH 100G [TW], GOTICO-ANTIQUA FIRST USED IN STRASBOURG BY ADOLF RUSCH FOR BALBUS' CATHOLICON [ISTC], BETWEEN 1470-75 (EXACT DATE UNKNOWN) AND USED UNTIL 1478.

TYPE DESIGN WORKSHOP AT ESAL METZ AND BIBLIOTHÈQUE MUNICIPALE DE METZ, HELD BY JÉRÔME KNEBUSCH, METZ, APRIL 2018.

WORKSHOP PARTICIPANTS: SUZY MICHEL, ANTHONY VISCONTI, ANIS REMAKI, LAUREEN REVOCATO, SEBALD PAUER, HELENA BERG, JEANNE RICHARME, CYNTHIA MACRI, KATHARINA VILIEVA, MADELEINE PINOT, SOLINE GUIGNIS, LUCIE MEDDA, ALEXIS FAUDOT.

SOURCE: *SPECULUM NATURALE*, VINCENTIUS BELLOVACENSIS, 1476 [ISTC].

FONT DESIGNED AND PRODUCED BY ALEXIS FAUDOT AND RAFAEL RIBAS, DIRECTED BY JÉRÔME KNEBUSCH, ATELIER NATIONAL DE RECHERCHE TYPOGRAPHIQUE (ANRT), NANCY.

IMAGES: COPYRIGHT BAYERISCHE STAATSBIBLIOTHEK, MÜNCHEN & ANRT, NANCY.

PUBLISHED UNDER THE SIL OPEN FONT LICENCE AND AVAILABLE AT GOTICO-ANTIQUA.ANRT-NANCY.FR

COPYRIGHT ANRT, ALL RIGHTS RESERVED, 2020.

VERSION: 1.1, 11 FEBRUARY 2020

ADDED GLYPHS:

J U W w